

ukeblikk

SPRETTET OPP: Mens nedgangstider og frykt for boligbobler skremmer det ene landet etter det andre i Europa, popper leilighetskompleksene opp i Kina. Men også der er prisnivået så høyt at boligdrømmen er uoppnåelig.

FOTO: REUTERS

Stopp ammepolitiet!

Hver gang debatten om mødre bør amme dukker opp, vekker den et voldsomt engasjement. Og det gjør den til stadighet.

13.2.2012 hadde BT en artikkel om to mødre som ble syke av ammepress fra sykehuset og helsestasjonen. I høst raste debatten om amming og likestilling etter at Audun Lysbakken var ute i media og mente at kvinner burde slutte å amme tidligere for å slippe mannen til hjemme.

ET AV DE STORE spørsmålene i økonomisk forskning er langtidseffektene av å påvirke barns oppvekstvilkår i tidlig alder, gjennom tiltak som for eksempel fødselspermisjon, subsidiert barnehage og barnetrygd. For å kunne gi eksplisitte råd til velferdspolitikken trenger forskere i tillegg å forstå hvorfor tiltakene fungerer eller ikke. For eksempel hvis man finner at mer fødselspermisjon er bra for barn ønsker man å kartlegge om grunnen til dette er amming eller om det er mindre stress og mer

tid med barnet som driver effekten. Det kan også være kombinasjonen av amming og mindre stress som er viktig. Hvis det er tilfellet vil amme-presset, som medfører stress for de som ikke får det til, kunne gi en dobbelt negativ effekt for mor og barn. Så i stedet for at mor kan kompensere for ammingen ved å ta i bruk gode alternativer og få et fornøyd barn, kan amme-presset på sikt medføre betydelige negative konsekvenser for dem det gjelder.

DET ER GJORT utallige undersøkelser for å prøve å kartlegge effektene av amming. Et problem er at de fleste studiene ikke kontrollerer for at

mødre som ammer kan være annerledes enn mødre som ikke ammer. Dermed blir dagens anbefalinger basert på studier som ikke nødvendigvis viser effektene av amming. En av de mer overbevisende studiene er utført i Hviterussland, hvor en tilfeldig gruppe mødre ble gitt informasjon hvor de ble oppfordret til mer amming. Studien finner at mødre som fikk mer informasjon, sammenlignet med en kontrollgruppe som ikke fikk informasjon, ammer tre måneder mer. Barna ble så undersøkt ved seksårsalderen. Forskerne fant noen positive utslag på IQ-tester, men effektene var små og i mange tilfeller fant de ingen forskjeller mellom de to grup-

pene. Det betyr ikke at man skal la være å amme, men det betyr at konsekvensene av å ikke få det til er små – det er ingen grunn til å få dårlig samvittighet.

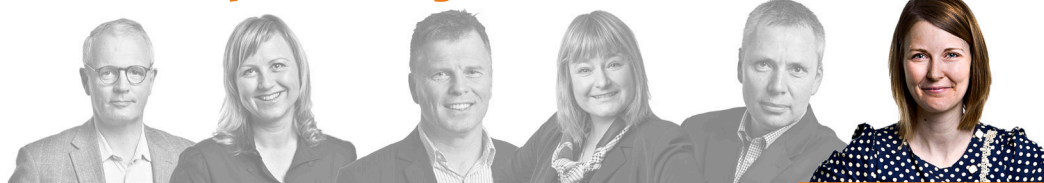
HELSEPERSONELL begrunner sitt ensporede fokus på amming med at det i alle fall ikke kan skade. Og for alle som får det enkelt til, er nok det riktig. Men hva med effektene for de mødrene som sliter? Hvis nybakte mødre føler seg mindreverdige for at de ikke får det til, kan det medføre stress ikke bare for moren, men også for barnet og den øvrige familien. Selv om det er vanskelig å isolere effekten av stress, er det en

rekke studier fra USA som viser negative konsekvenser på barns utdanning og helse av en relatert form for stress, nemlig at mor returnerer til jobb kun få uker etter fødselen. Flere av disse studiene kontrollerer for amming eller viser at mange av mødrene ammer selv om de også jobber. Den negative effekten ser altså ut til å være relatert til stress, ikke til graden av amming. Dette betyr at utspillet til Lysbakken ikke bare handler om amming – å sende mor for tidlig tilbake i jobb, kan gjøre mor mer stresset og dermed ha negative konsekvenser for barna.

MIN OPPFORDRING er dermed at helsepersonell i Norge må stoppe presset for dem som ikke får til amming – forskning tyder på at konsekvensene av og ikke få til amming er små. Mindre stress og tid med barnet er viktigst.

økonomi på søndag

Dagens gjesteskribent er **Katrine Løken**. Hun er forsker ved institutt for økonomi på UiB.

Thorstein Selvik

Siren Sundland

Ola Grytten

Janne Vangen Solheim

Gunnar Torgersen

Katrine Løken